

Introitus:

Komu bylo mnoho dáno, od toho se mnoho očekává, a komu mnoho svěřili, od toho budou žádat tím více. Lukáš 12:48

Čtení ze Skutků apoštolských:

¹² Skrze ruce apoštolů se mezi lidem dalo mnoho znamení a divů. A všichni jednomyslně pobývali v Šalomounově sloupoví. ¹³ Z ostatních se k nim nikdo neodvažoval připojit, ale lid je velebil. ¹⁴ A ještě více věřících bylo přidáváno Pánu, množství mužů i žen, ¹⁵ takže dokonce na ulice vynášeli nemocné a kladli je na lůžka a lehátka, aby na některého z nich padl aspoň Petrův stín, když tudy půjde. ¹⁶ Scházelo se také množství lidí z měst okolo Jeruzaléma, přinášeli nemocné a trápené nečistými duchy, a ti všichni byli uzdravováni. (Skutky apoštolské 5:12-16)

¹¹ A Bůh skrze Pavlovy ruce konal neobvyklé mocné činy, ¹² takže i na nemocné odnášeli šátky a zástěry, které se dotkly jeho těla, a nemoci se od nich vzdalovaly a zlí duchové vycházeli.

(Skutky apoštolské 19:11n)

Čtení z evangelia:

³⁶ Jeden z farizeů ho prosil, aby s ním pojedl. I vstoupil do domu toho farizea a zaujal místo u stolu. ³⁷ Hle, v tom městě byla žena, hříšnice. Jakmile se dozvěděla, že je Ježíš u stolu ve farizeově domě, přinesla alabastrovou nádobku vonného oleje. ³⁸ A s pláčem se postavila zezadu k jeho nohám, slzami začala smáčet jeho nohy a otírat je svými vlasy, vroucně líbala jeho nohy a mazala je vonným olejem. ³⁹ Když to uviděl farizeus, který ho pozval, řekl si v mysli: „Kdyby tento byl prorok, věděl by, kdo a jaká je ta žena, která se ho dotýká, že je hříšná.“ ⁴⁰ Ježíš mu na to řekl: „Šimone, musím ti něco říci.“ On řekl: „Učiteli, řekni.“ ⁴¹ „Jakýsi věřitel měl dva dlužníky. Jeden mu dlužil pět set denárů, druhý padesát. ⁴² Když mu neměli z čeho vrátit, odpustil oběma. Který z nich ho tedy bude více milovat?“ ⁴³ Šimon odpověděl: „Mám za to, že ten, kterému odpustil víc.“ On mu řekl: „Správně jsi usoudil.“ ⁴⁴ Pak se obrátil k ženě a říkal Šimonovi: „Vidíš tuto ženu? Vešel jsem do tvého domu, ale vodu na nohy jsi mi nepodal; tato žena však skropila mé nohy slzami a otřela je svými vlasy. ⁴⁵ Nepolíbil jsi mne, ale ona od té chvíle, co jsem vešel, nepřestala vroucně líbat mé nohy. ⁴⁶ Nepomazal jsi mou hlavu olejem, ona však vonným olejem pomazala mé nohy. ⁴⁷ Proto ti pravím: Její mnohé hříchy jsou odpuštěny, protože mnoho milovala. Komu se málo odpouští, málo miluje.“ ⁴⁸ Jí pak řekl: „Jsou ti odpuštěny hříchy.“ ⁴⁹ A spolustolovníci si začali říkat: „Kdo to je, že dokonce hříchy odpouští?“ ⁵⁰ Řekl té ženě: „Tvá víra tě zachránila. Jdi v pokoj.“

(Lukášovo evangelium 7:36-50)

Mnoho milovala

Antonín¹ - starý muž, asi sedmasedmdesátiletý, jehož druhé narození je před osmašedesáti lety. Právě tehdy prošel jako malý kluk peklem odsunu ze Sudet. A protože jeho rodiče odsunuly rudé gardy rovnou na věčnost a pravděpodobně před Toníkovými očima, jemu se po útěku do lesa odsunul zdravý rozum a zmátla řeč natolik, že se musíte naučit spíše odzírat, než abyste v jeho vyjadřování našli souvislou větu. Toníka k sobě si vzaly řádové sestřičky, když jej jako zvířátko lidé našli v lese. Sestry Boromejky mu udělaly nový domov a s nimi z pohraničí přišel do nového domova, kde jsem jej poznal.

Jenže to už uteklo mnoho let a ani jedna ze sester nežije. Antonín pečuje o hroby u starobince, kde dožívá. Našel jsem jej jedno pozdní říjnové ráno nad hroby, jak holýma rukama shrnuje kamínky do hromádek. Pečlivě vymetá listy a smetí mezi žulovými

¹ Příběh skutečného muže, jehož jméno jsem změnil a nepatrně upravil i další okolnosti...

kameny tvořícími rám sesterského hrobu. Kamínky pak sype do plechového vědra, kde je pere. Vodu často mění. Rudýma a prokřehlýma rukama bílý vápenec propírá a vrací na betonový podklad mezi kamennými obrubníky. Od vědra se zvedá s úsměvem a štěstím. Svou divnořečí mi vysvětluje, že je to přece třeba. Opakuje shluky slov, což on dělá ostatně vždycky. Za silnými brýlemi a mezi chybějícími zuby je cítit štěstí. Toník velmi miluje...

1. Jaká je ta žena

Dotýkat se chodidel, brát se za nohy, to bylo v Palestině podobné, jako byste v našem prostředí brali člověka do náručí, objímali jej, ba líbali jej na ústa. Poskytnout vodu chodidlům znamenalo umýt člověka celého. Tak to vlastně dělá i Pán Ježíš svým učedníkům a myje jim nohy před ukřižováním. Petr by chtěl více, ale podle Pána to stačí.² Nohy jsou zároveň místem nejužšího duchovního kontaktu. Jozue si na svaté zemi má zout obuv.³ A bosýma nohama se na ni postavit. Co asi vyjadřujeme tím, že naše návštěvy vedeme k zouvání?

Ježíše se dotýkala žena. Plakala, vlasy vytírala nohy a líbala je (!), mazala je vonným olejem. Asi by nebylo nic divného na tom, že se Ježíše dotýkala žena.⁴ Ježíš samozřejmě mohl mít ženu, to by se mu určitě nevyčítalo. Ba, rabín by měl být ženatý a měl by mít děti! Tak tedy samotná skutečnost, že se dotýkala Ježíše žena, by nevadila.⁵ Ježíš bez barvy a zápachu, sám mírně zženštilý, to je tradice, která nemá mnoho společného se skutečností. Ale tady byl problém **jakou ženu** to Ježíš pouštěl k sobě! Říkává se, že to byla Marie Magdaléna. Žena mnoha hříchů a zároveň možná mámivě krásná. To ale nevíme. Její původní hřích není specifikován detaily jsou zamlčeny. Byla to hříšnice, řecky *hamartolos*. Nebyla Lukášem popsána jako *porné*, tedy prostitutka. Že je to Marie Magdaléna, to je jen tradiční zkratka.

Ještě jednou: Žena hříšnice dělá poměrně šílenou věc. Bere drahou nádobu a doslova ji a její obsah obětuje. A něco takového se nestalo jen tady v domácnosti farizeje, Jan nám ve svém evangeliu zaznamenává ještě jedno místo (12. kapitola) kde je Ježíš tentokrát na hlavě pomazán mastí, jejíž cena by vydala na mzdu za celoroční práci dělníka.⁶

2. Proč to dělala?

Lidské činy mají vždycky svou příčinu. Nutně a jasně. Tyto souvislosti pak vypisují lidské příběhy. Jen jde o to pořadí. Žena milovala proto, že jí bylo odpuštěno nebo milovala a proto jí bylo odpuštěno? Odpovězte si a posbírejte k tomu důkazy - hlavně ať jsou z

² Viz: „Šimon Petr mu řekl: „Pane, *pak tedy* nejen mé nohy, ale i ruce a hlavu!“ Ježíš mu řekl: „Kdo je vykoupán, nepotřebuje než umýt nohy, neboť je celý čistý. I vy jste čistí, ale ne všichni.“ (Janovo evangelium 13:1-11)

³ Viz: „Velitel Hospodinova zástupu Jozuovi odpověděl: Zuj si z nohou sandály, neboť místo, na němž stojíš, je svaté. A Jozue tak učinil.“ (Kniha Jozue 5:13-15)

⁴ Jeden z mediálně známých a milý kněží se v Praze ve svých sedmačtyřiceti stává neustále terčem nájezdů žen, které mu nabízejí sňatek, vyjadřují mu lásku, byť neopětovanou, nosí mu plyšáky při zpovědi...

⁵ Spisy z egyptského Nag Hammádí, jmenovitě evangelium Filipovo, které mluví o Ježíši, jako ženatém muži - s Marií Magdalénou... Viz: http://cs.wikipedia.org/wiki/Rukopisy_z_Nag_Hamm%C3%A1d%C3%AD a hlavně tady <http://www.national-geographic.cz/detail/mel-jezis-manzelku-nove-objeveny-pergamen-ma-odpoved-30848/>

⁶ Srovnej: Matoušovo evangelium 26:6nn

Písma. Když bychom uvažovali, že k odpuštění přijdeme cestou projevení velké lásky, tedy díky nějaké své aktivitě získáme Boží přízeň, pak jsme přišli na ohromný objev. Přirozeně hledáme recept na cestu Božího požehnání. A tady bychom měli návod. Ale je to až komické, když se teologie stane kuchařkou, která poskytuje recepty na lepší život. Z Bible se pak tahají principy, které zajišťují Boží přízeň a úspěch. A církev má taková rychlá řešení ráda. Alespoň mají lidé rychleji jasno. Něco za něco. Ještě dnes se získávají odpustky!⁷ Vůbec nejde o nějaký vztah, o nějakou věrnost, zápas, příběh utrpení, není ani žádné překvapení. Je tu jistota: Tohle uděláš a výsledek je jistý.

Skutky apoštolské popisují zvláštní okamžiky velkých mužů Petra a Pavla. Představte si, že lidé přinášeli svoje nemocné a jejich lůžka kladli do míst, kam pravděpodobně dopadne stín Petrův, až tudy půjde. Bylo to léčivé? Nevíme. Prostě to dělali... Ti, kteří jsou zaměřeni na divy a zázraky, zvednou nadšeně prst! Tak vidíte! Protestantští vykladači na toto téma radši mlčí.

Ve druhé citaci ze Skutků apoštolských zase brali použité textilie z Pavlovy domácnosti, bojím se říct prádlo, ale vlastně to tak je. Čeho se dotkl Pavel, do čeho si utřel mastnou pusou, ruce po umytí či kapesník, do kterého se vysmrkal, to brali a nosili nemocným. A ti - a tady je to stupňující se drama - byli uzdraveni! Někteří vykladači jásají: Takže je z toho třeba udělat systém a žehnat, dotýkat se a aplikovat. Máme pak teologii svatých ostatků a požehnaných předmětů. Ovšem, většinou vykladači Biblického textu, které ještě zajímá, co v Bibli je a není, na to téma nemluví a přecházejí jej.

3. Přijímat odpuštění a Milovat!

Jak si s tím poradíme my? A jak si poradíme se ženou hříšnicí, která se skandálně věnuje Ježíšovým nohám na veřejnosti? Právě ona nám pomůže zformulovat odpověď:

Vlastně o této ženě nevíme vůbec nic určitého. Bylo jí odpuštěno a proto mnoho milovala. O minulosti se nemluví. Víme jen, že jí bylo odpuštěno. Něco z ní spadlo. Tady se nesmí a nedá psát příběh. Tady se jedná o život a evangelista ženě zachovává taktní soukromí. Máte jistě také své soukromé příběhy odpuštění, o kterých se nemluví a ani mluvit nemá. Kdo nemá odpuštění, nemá příběh, nemá ani slzy, nemá ani potřebu projevit lásku. Odpuštění je vždy silný příběh, který člověka staví na nohy a dává mu najednou sílu překonávat překážky. A protože odpuštění potřebujeme zas a zas, pak nám to odpuštění dodává síly právě ve chvíli, kdy to nejvíce potřebujeme. Berte odpuštění! Vyznávejte! Přijímejte rozřešení!

A milujte!⁸ Milovat musí člověk činem! Pokud chceme prokázat opravdovou lásku, je pro každého z nás dost těžké něco vymyslet a něco udělat. Potřebujeme něco více, než bonboniéru a nebo květinu. Možnosti pro dar a pozornosti bývají dost omezené. A tak si žena našla něco, co jí bylo blízké. A ti lidé kolem Petra a Pavla taky vymýšleli. Nevymýšleli nějaké principy, které by potom kázali, potřebovali jen něco udělat. Teď hned. A stejně tak i my sami: Milujme! Láska nikdy neublíží, protože dává a nečeká zpět. To je blízko tomu, jak chápe *teologii lidu* Jorge M. Bergoglio, František I. Lidem nic nevymýšlí, nekomanduje je,

⁷ Viz: <http://tisk.cirkev.cz/ze-zahranici/zvlastni-odpustky-u-prilezitosti-28-svetoveho-dne-mladeze/>

⁸ Hnutí Focolare, alespoň v podání kněze Pavla Jančíka, má silnou píseň: "Miluj a všechno pochopíš!..." Viz: http://www.focolare.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=707:athenagoras-i-a-chiara-lubichova&catid=3:ze-sveta&Itemid=71

je prostě s nimi.⁹ A respektuje jejich projevy lásky a zájmu k Pánu Ježíši a k matce Pána Ježíše.

To může být vysvětlení ke dvěma příběhům ze Skutků apoštolů a také k našemu textu. Prostě miluj a udělej, co jen můžeš! Odpuštění i lásky je málo. Nekárejme ty, kdo přešlapují nalinkované cesty, ved' me lidi k přijetí odpuštění, k úlevě a ke vděčnosti v projevené lásce. A to sami také dělejme, hned u tohoto prostřeného stolu s chlebem a vínem...

Jistě pak budeme mít pochopení pro různé Toničky a jejich divnořeč a zvláštní jednání. A také osvobodíme tzv. ateistické Čechy k tomu, aby byli osobití, nebáli se projevovat a sdílet. Vytvoříme prostředí zájmu a pochopení. A to všechno moc potřebujeme.

⁹ Viz: "Argentinská *teologie lidu* klade důraz zvláště na lidovou zbožnost a duchovnost, kterou považuje v Latinské Americe – pokud je autentická – za vtělení víry do latinskoamerických kultur a má tedy evangelizační potenciál... Nejde o žádné marxistické ideologie, ale o **pozornost a respekt k odlišným kulturám, k lidem a k jejich víře**: pastorační konverze církve, která se vydá do ulic směrem k periferiím." říká Juan Carlo Scannone, učitel současného papeže a bývalý profesor řeckého jazyka a literatury ve Villa Devoto. Viz: http://umlaufoviny.com/www/res_publica/Redakcni_system/index.php?clanek=1071&pg=